

český registr
cystické fibrózy

Přehledová zpráva národního registru CF pro rok

2021

Český registr CF, který spravuje FN Motol, shromažďuje a kompletuje data o počtu a věkovém složení pacientů v České republice, o jejich klinickém stavu, o průběhu jejich onemocnění a o profilu jejich léčby. Takto sesbírané a uspořádané údaje jsou podkladem pro přesné sledování a vyhodnocování výskytu tohoto onemocnění, jejího průběhu i péče o pacienty.

Seznamte se s nejdůležitějšími údaji platnými k 31. 12. 2021.

Vážené dámy, vážení pánové,

v roce 2003 jsme ve spolupráci s dalšími centry cystické fibrózy založili ve FN Motol Český registr pacientů s cystickou fibrózou. Cíl byl zřejmý: sbírat potřebná data o nemoci a o našich pacientech tak, abychom dovedli co nejlépe popsat skutečný stav, týkající se diagnostiky a péče o pacienty v ČR. Údaje jsme záhy začali sdílet s Evropským registrem pacientů s CF a už v roce 2008 se zařadili mezi nejlépe vedené evropské registry, které mají v evidenci všechny nemocné v zemi a dokážou o jejich zdravotním stavu shromažďovat spolehlivá data.

S rozmachem modulátorové léčby se skladba sbíraných údajů výrazně rozšířila o další položky tak, aby registr dovedl dobře mapovat míru dostupnosti léků i jejich léčebný efekt. Tehdy význam a kompletnost informací registru ocenily i státní instituce, když díky němu měly k dispozici přesné údaje o počtech pacientů, kteří jsou vhodní k léčbě některým z modulátorových přípravků.

Data však mají být v přehledné podobě poskytnuta především odborné veřejnosti a pacientům s CF a jejich příbuzným. Z tohoto důvodu vznikl projekt přehledových zpráv, které počínaje rokem 2021 předkládají v jednorozhodných intervalech nejpodstatnější informace z registru v grafické podobě: základní demografické údaje, nejdůležitější tři klinické parametry, které odrážejí zdravotní stav české populace pacientů s CF (spirometrická hodnota FEV1, BMI a infekční komplikace), a poskytovanou léčbu včetně počtu uskutečněných transplantací plic a šíře dostupnosti modulátorové léčby.

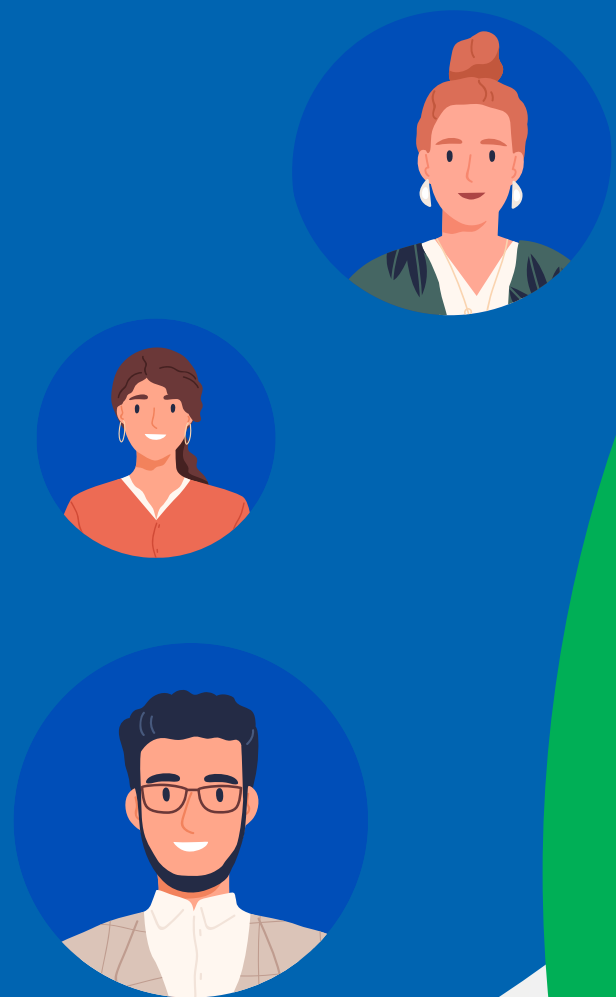
Prof. MUDr. Pavel Dřevínek, PhD.
vedoucí registru

Celkem

679

pacientů

326

mužů

353

žen

70

nově
diagnostikovaných
pacientů

25 z nich z novoroze-
neckého screeningu

334

děti do 18 let

345

dospělých

12

pacientů
nepřišlo
v daném roce
na kontrolu

Počty pacientů v centrech

Plzeň
44

Praha
349

Hradec
Králové
54

Brno
140

Olomouc
92

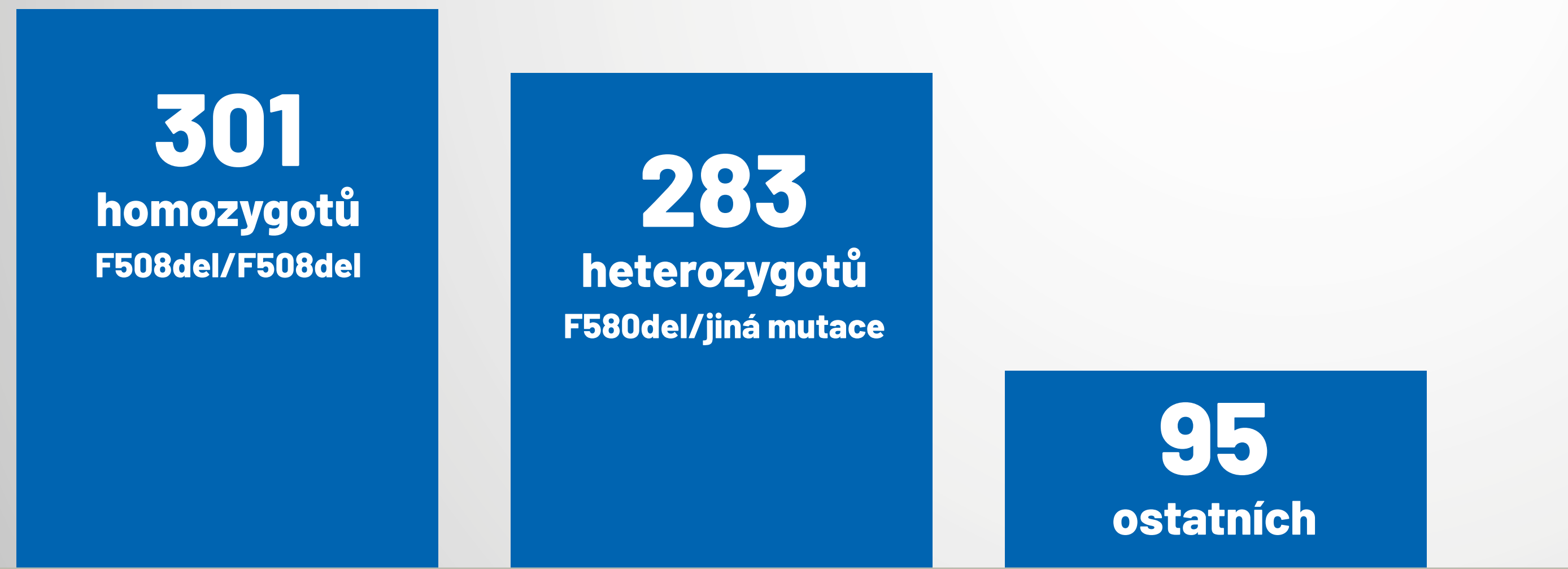
Genetika

Lidé s CF mají dvě CF mutace – jednu od otce a druhou od matky.

Mutace F508del je nejčastější mutací v evropské populaci.

Homozygoti mají obě mutace stejné.

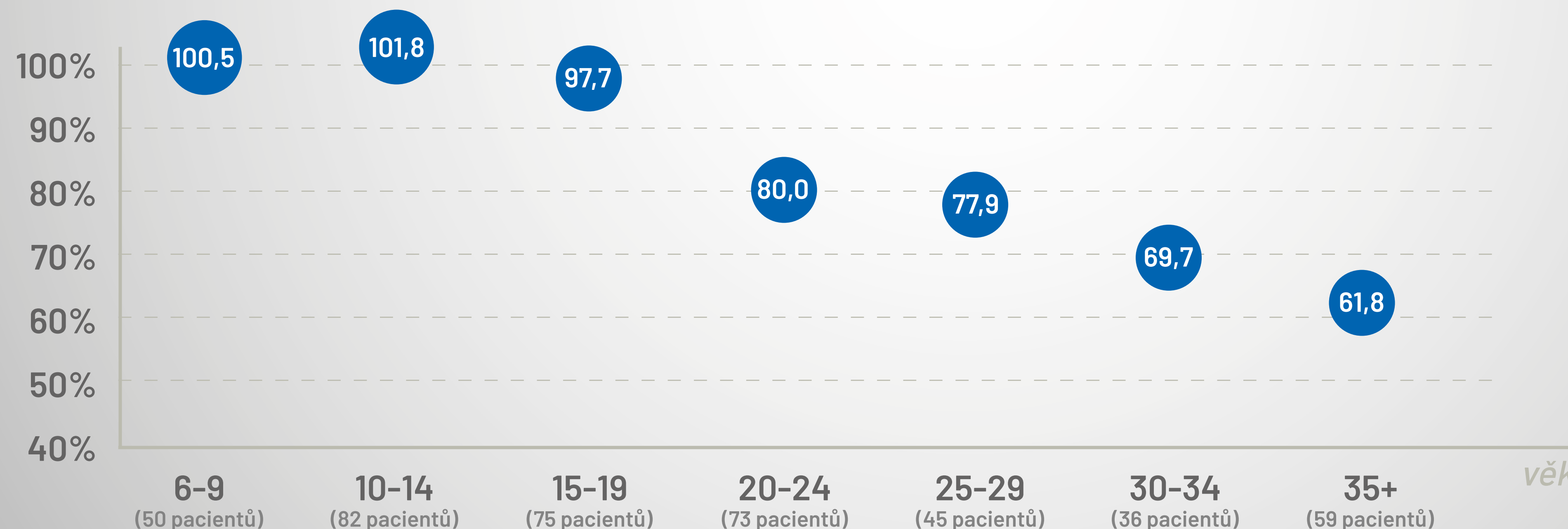
Heterozygoti mají různé typy mutací.

Spirometrie

Hodnota FEV1 je objem vzduchu vydechnutý s největším úsilím za 1. sekundu po maximálním nádechu.

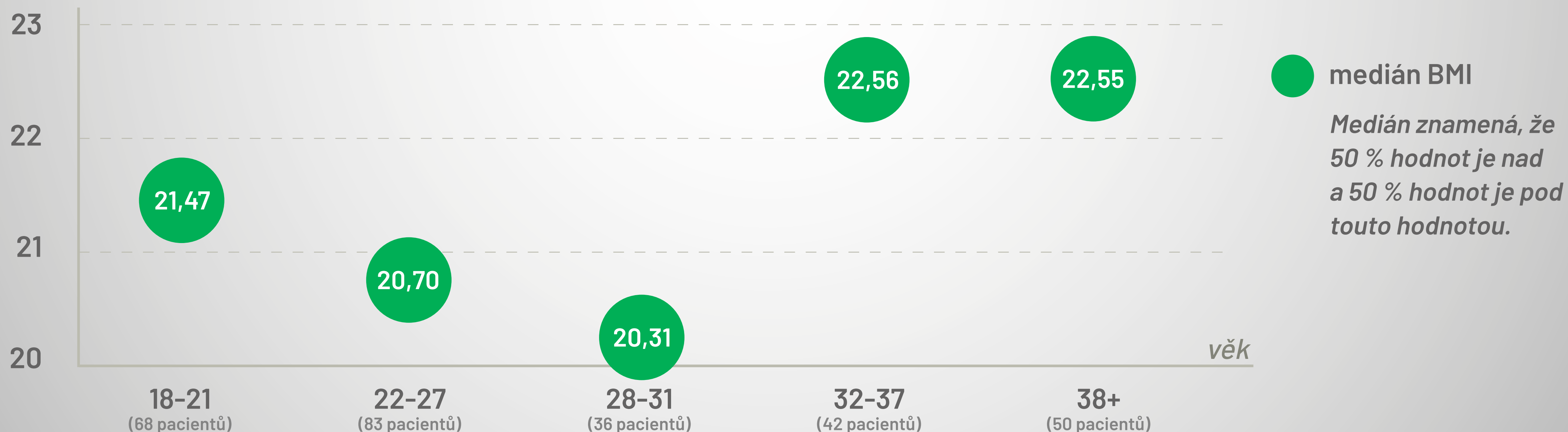
FEV1 v % srovnává plicní funkce pacienta se zdravými jedinci odpovídajícího pohlaví, věku a výšky. Zdraví jedinci mají hodnotu FEV1 nastavenou na 100 %.

● medián FEV1 v % u pacientů s CF v ČR
Medián znamená, že 50 % hodnot je nad a 50 % hodnot je pod touto hodnotou.

Výživa

- BMI je indikátorem stavu výživy a je vyjádřen poměrem váhy a výšky jako kg/m^2 .
- BMI se v evropském CF registru standardně srovnává jen v rámci dospělé populace, proto zde není dětská populace uvedena.
- Zdraví vrstevníci mají BMI mezi 18,5 až 25.

Počet pacientů s chronickou infekcí

*Pseudomonas
aeruginosa*

celkem

17%

5,4% do 18 let
27,7% 18 a starší

Komplex *Burkhol-
deria cepacia*

celkem

5,5%

0,7% do 18 let
9,9% 18 a starší

*Staphylococcus
aureus*

celkem

40,3%

40,6% do 18 let
40% 18 a starší

Netuberkulózní
mykobakteria

celkem

1,6%

0,7% do 18 let
2,5% 18 a starší

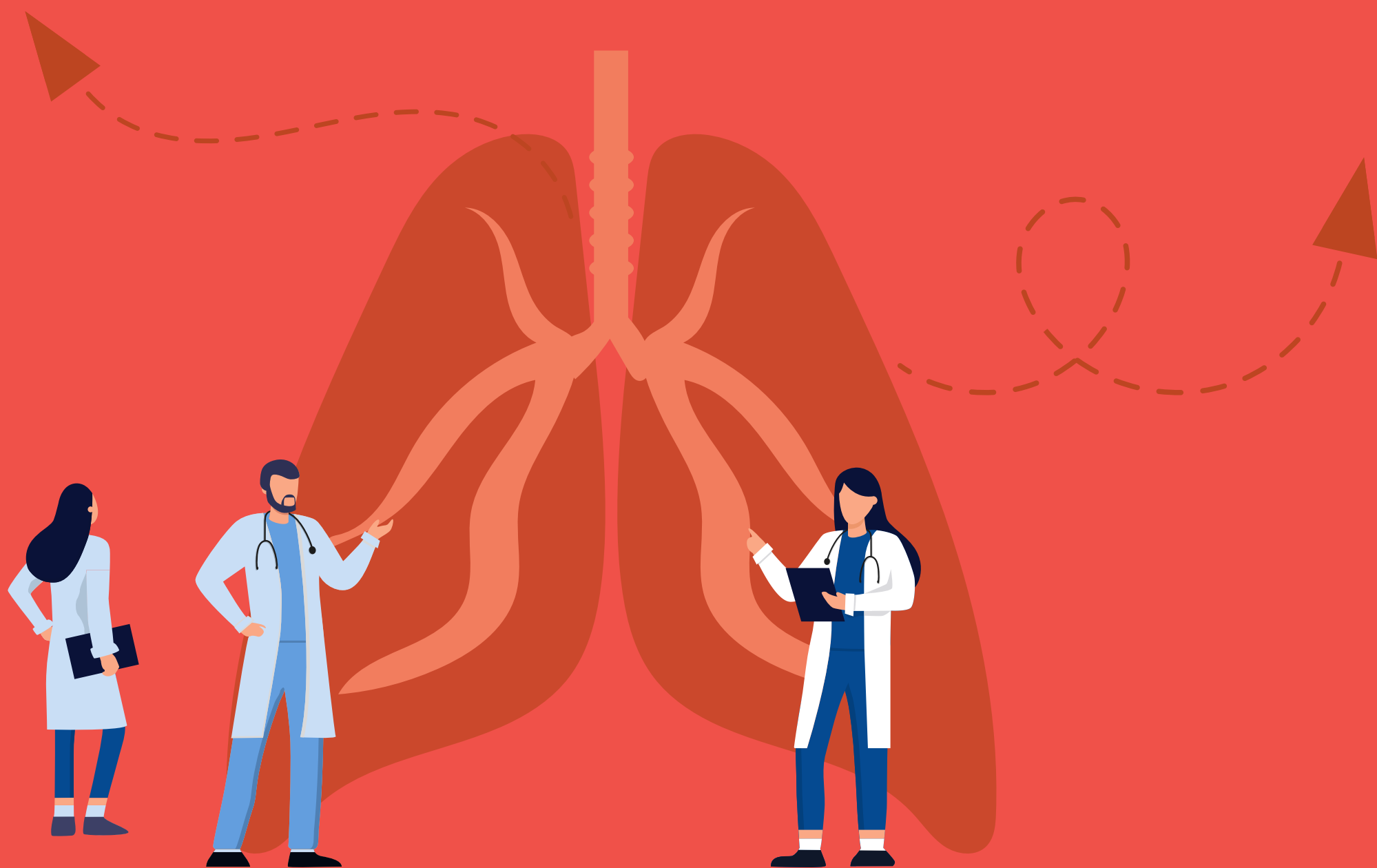

Transplantace

3 transplantovaní
pacienti v 2021

celkem žije
45 pacientů
s transplanto-
vanými plícemi

20 mužů / 25 žen

Chronická medikace

Inhalační antibiotika

(podávána alespoň po dobu 3 měsíců v roce)

27%
pacientů

Solný roztok
76,8%
pacientů

86%
pacientů užívá
pankreatickou
substituci

Enzymy uvolňované ze slinivky břišní jsou životně důležité pro trávení a vstřebávání tuků a vitamínů z potravy.

U mnoha lidí s CF je uvolňování těchto enzymů blokováno a musí se užívat přípravky, které trávicí enzymy nahrazují.

Léčba CFTR modulátory

453

**pacientů vhodných
k léčbě na základě
genotypu a věku**

333

**pacientů
je na léčbě**

Vzniklo za přispění Klubu cystické fibrózy v roce 2022.

